

Tajemnica Trójcy Świętej według „Dzienniczka” św. Faustyny Kowalskiej

Artykuł przedstawienia tajemnicę Trójcy Świętej w ujęciu świętej Faustyny Kowalskiej. Podstawowym źródłem naszych analiz jest „Dzienniczek” Apostołki Bożego Miłosierdzia, który stanowi interesujący przykład literatury hagiograficznej należącej do gatunku autobiografii duchowych. „Dzienniczek” odsłania nieskończoność miłosierdzia Trójjedynego Boga, ale nade wszystko jest przejmującym świadectwem współpracy człowieka z Bogiem. Główną treść „Dzienniczka” stanowi opis przeżyć duchowych, doświadczeń mistycznych siostry Faustyny – jej kontaktów z Bogiem, natomiast mniej uwagi poświęcono w nim faktom zewnętrznym.

W ramach naszych rozważań, przedstawiających fundamentalne zagadnienie dla wiary chrześcijańskiej – tajemnicę trzech Osób Boskich: Ojca, Syna i Ducha Świętego, zostaną podjęte trzy kwestie: poznanie Trójcy Świętej, życie wewnętrzne Trójjedynego Boga oraz zamieszkiwanie Ojca, Syna i Ducha Świętego w człowieku.

1. Poznanie Trójcy Świętej

„Poznałam (...) trzy Boskie Osoby: Ojca, Syna i Ducha Świętego” (Dz. 472)¹.

W „Dzienniczku” siostry Faustyny znajdujemy częste odniesienia do Trójjedynego Boga. Budzi to zdumienie ze względu na jej słabe wykształcenie i nieoczytanie teologiczne. Mimo tych braków mistyczka potrafiła, jak twierdzi ks. M. Sopoćko, rozprawiać o „rzeczach teologicznych i to tak ścisłych, jak o tajem-

¹ *Dzienniczek Sługi Bożej S. M. Faustyny Kowalskiej Profeski wieczystej Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia*, Kraków 1983, 472 [dalej: Dz.].

nicy Trójcy Świętej, (...) ze znanstwem wytrawnego teologa”². Zainteresowanie tajemnicą Trójcy Świętej występowało u Szafarki Bożego Miłosierdzia już na początkowym etapie życia zakonnego. Na pojawienie się tego zjawiska wskazują pierwsze notatki na ten temat umieszczone już na początku „Dzienniczka” (Dz. 30). Pragnienie zgłębiania tajemnicy Trójcy Świętej prowadziło ją do stałego podejmowania prób rozważania tej tajemnicy w czasie medytacji. Wskazuje to na dobre wyczucie przez nią kluczowej roli trynitologii w orędziu chrześcijańskim i życiu duchowym chrześcijanina.

Poznanie misterium Trójcy Świętej przebiegało u Apostołki Bożego Miłosierdzia na dwóch płaszczyznach. Pierwszą z nich było poznanie nauki o Trójjedynym Bogu głoszonej przez Kościół (katecheza, kazania, rozważania rekolekcyjne i konferencje prowadzone przez kapelana w ramach formacji zakonnej oraz lektura duchowa), a drugą nadzwyczajne zjawiska mistyczne. Święta Faustyna prowadziła intensywne życie duchowe, nieustannie doświadczała stanu zjednoczenia mistycznego z Trójjedynym Bogiem przez miłość³. Przeżycia mistyczne i związane z nimi zjawiska nadzwyczajne zostały jej udzielone, by jeszcze bardziej miłowała Boga i przekazała światu Jego miłosierdzie. Odegrały one też istotną rolę w poznaniu tajemnicy Trójcy Świętej. Mistyczne poznanie przewyższa naturalne możliwości poznania ludzkiego; jest głębokim, prostym i intensywnym objawieniem Bożej prawdy człowiekowi⁴. Dlatego też przedmiotem naszej analizy, pod kątem poznania Trójcy Świętej, będą wizje – owoc autentycznego życia mistycznego Apostołki Bożego Miłosierdzia.

Ważną rolę w poznawaniu tajemnicy Ojca, Syna i Ducha Świętego odgrywały u niej wizje o charakterze trynitarnym. Opisy wizji, które stały się udziałem siostry Faustyny, w dużej mierze wykazują podobieństwo do obrazów apokaliptycznych⁵. Wizje wyobrażeniowe wiązały się często z wizjami duchowymi, podczas których następowało kontemplacyjne poznanie Boga. Elementem charakterystycznym i dominującym w tych doświadczeniach było pojawiające się „światło” i „jasność niedostępna”.

Pierwsza wizja Trójcy Świętej, opisana w „Dzienniczku”, jest związana z doświadczeniem światła: „ujrzałam jasność nieprzystępną, a w niej jakoby trzy źródła jasności, której pojąć nie mogłam” (Dz. 30). W „jasności niedostępnej” autorka „Dzienniczka” rozróżniała „trzy źródła światła” symbolizujące Trzy

² M. Sopoćko, *Moje wspomnienie o ś. p. Siostrze Faustynie spisane 27.01.1948 r. w Białymstoku*, w: *Archiwum Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia w Krakowie*.

³ Por. S. Urbański, *Mistyczny świat ducha*, Warszawa 2000, s. 10.

⁴ Por. tamże, s. 103.

⁵ Por. J. Machniak, *Doświadczenie Boga w tajemnicy Jego Miłosierdzia u Bł. Siostry Faustyny Kowalskiej*, Kraków 1999, s. 348-350.

Osoby Boskie. Istotę wizji wyjaśnił siostrze Faustynie Pan Jezus wskazujący na to, że Bóg w swej istocie nie jest dostępny poznaniu istot ludzkich i anielskich. Doświadczenie wielkiej światłości wskazuje więc na nieuchwytność – niezgłębioną tajemnicę Trójcy Świętej.

Trynitarny charakter miała wizja „tronu Bożego”, którą mistyczka przeżywała podczas Eucharystii (2.08.1934 r.): „W piątek po Komunii św. zostałam przeniesiona w duchu przed tron Boży. Przed tronem Bożym widziałam moce niebieskie, które bez przestanku wielbią Boga. Poza stolicą widziałam jasność nieprzystępną dla stworzeń, wchodzi tam tylko Słowo Wcielone” (Dz. 85). Przedstawiony obraz przypomina apokaliptyczną wizję „tronu Bożego” (Ap 4,1-11). Istotnym elementem tego obrazu, oprócz „jasności nieprzystępnej dla stworzeń”, symbolizującej niemożność całkowitego poznania Boga przez istoty stworzone, jest fakt, że Bóg nie jest zamknięty na człowieka i odsłania przed nim swe tajemnice w Chrystusie. Jezus – Słowo Wcielone jest tu ukazany jako jedyny pośrednik między Bogiem a ludźmi.

Wizja Trójcy Świętej, która miała miejsce w Niedzielę Przewodnią (28.04.1935 r.), także wiązała się z doświadczeniem „jasności nieprzystępnej”. Apostołka Bożego Miłosierdzia napisała: „(...) ujrzałam jasność niedostępną na kształt mieszkania kryształowego, utkanego z fal jasności nieprzystępnej żadnemu stworzeniu, ani duchowi. Do tej jasności trzy drzwi – i w tej chwili wszedł Jezus w takiej postaci, jako jest na tym obrazie, do onej jasności – w drzwi drugie, do wnętrza jasności. Jest to jasność troista, która jest niepojęta, nieskończoność” (Dz. 420). W opisie wizji siostra Faustyna dokonuje rozróżnienia struktur światła. Mówi o „jasności utkanej”, a zatem dostępnej i dotykanej, oraz o „jasności nieprzystępnej” wyrażającej transcendencję Boga. Trzy Osoby Boskie symbolizuje „troje drzwi” prowadzących do wnętrza jasności stanowiącej jedność w troistości. Tajemnicę wewnętrznego życia Trójcy Świętej, niedostępną dla możliwości poznawczych człowieka, objawia w tej wizji Jezus Miłosierny.

Wizje duchowe Trójcy Świętej prowadziły mistyczkę do poznania niepojętej wielkości i świętości Boga. Wtedy najpełniej poznała ona trzy Osoby Boskie: Ojca, Syna i Ducha Świętego (Dz. 472). Wizje Trójcy Świętej pozwoliły jej coraz głębiej wnikać w tajemnice Trójjedynego Boga, a jednocześnie uświadamiały ograniczoność ludzkiego poznania. Poznanie Trójcy Świętej jest tajemnicą wiary w sensie ścisłym, to znaczy, że nie byłaby znana, gdyby nie została objawiona, a nawet po objawieniu pozostaje dla stworzonego rozumu niepojęta w swej naturze⁶. Święta doświadczała Boga, który nie jest nieznanym, zamkniętym w samym sobie, lecz Boga, który odsłaniał przed nią swe tajemnice i stawał się

⁶ Por. C.S. Bartnik, *Dogmatyka katolicka*, t. 2, Lublin 2003, s. 171-172.

w pewnej mierze dostępny dla jej poznania. To Bóg – Trójca jako pierwszy zwrócił się do mistyczki i z biegiem czasu stawał się dla niej coraz bardziej bliskim. Między Trójjedynym Bogiem a siostrą Faustyną wywiązał się osobowy dialog⁷. Bóg stopniowo prowadził swoją oblubienicę drogą wiary do największej głębi, tej niezgłębionej przepaści niewyczerpywalnego komunikowania się Trzech Osób Boskich⁸.

Jeden Bóg w Trzech Osobach był dla siostry Faustyny niezgłębioną tajemnicą. Trójjedyny Bóg, który ze swej natury jest niedostępny dla ludzkich możliwości poznawczych, stopniowo odsłaniał jednak przed nią swoje tajemnice przez Chrystusa – Słowo Wcielone, który jest jedynym Pośrednikiem między Bogiem i ludźmi. Według „Dzienniczka” Chrystus Miłosierny uświadomił mistyczce, że Trójca Święta jest źródłem miłosierdzia, które On w pełni objawił w swym misterium paschalnym.

2. Życie wewnętrzne Trójcy Świętej

„Przypuścił mnie [Bóg] do poznania swego życia wewnętrznego.

Widziałam w duchu Trzy Osoby Boskie, ale jedna Ich Istota” (Dz. 911).

Mistyczne zjednoczenie z Bogiem prowadziło siostrę Faustynę do poznania Go w tajemnicy trynitarnej (Dz. 355, 576, 955, 1121, 1129, 1002, 1056). Apostołka Bożego Miłosierdzia czuła, że jest „ogarnięta przez Trójcę Św.” (Dz. 1056), zjednoczona z Nią (Dz. 1129), „pograżona” w Niej (Dz. 1121) i urzeczona Jej pięknem (Dz. 579). Od Chrystusa dowiedziała się, że cała Trójca Święta ma w niej szczególnie upodobanie (Dz. 955).

W „Dzienniczku” następuje wyraźne rozróżnienie Trzech Osób Boskich – Ojca, Syna i Ducha Świętego (Dz. 355, 472). Z każdą z Osób siostra Faustyna nawiązała osobową i intymną relację, i do każdej zwracała się w czasie swojej modlitwy (Dz. 315). Święta była świadoma, że Bóg objawił się jej jako jeden, ale w troistości Osób, których „istność jest jedna i równość i majestat” (Dz. 472). Troista jedność Boga jest nierozdzielna (Dz. 81). Mistyczka podkreśla tę prawdę w swojej modlitwie, którą kończy słowami: „Niech Ci będzie cześć i chwała, nierozdzielna Trójco – Jedyny Boże, po wszystkie wieki” (Dz. 278).

Osoby Boskie są wobec siebie różne, ale stanowią jedno w swej Boskiej naturze, dlatego są sobie równe. Każda z Trzech Osób jest Bogiem, w pełni posiada doskonałości jednej Bożej natury. Żadna z Nich nie jest „ani mniejsza, ani większa” (Dz. 911). Jedność i równość Osób Boskich obejmuje takie przymioty,

⁷ Por. W. Beinert, *Teologiczna teoria poznania*, Kraków 1998, s. 126-127.

⁸ Por. B. Pottres, *Stworzenie a monoteizm trynitarny*, w: *Tajemnica Trójcy Świętej*, Kolekcja „Communio” 13(2000), s. 61.

jak: piękność, świętość, wielkość (Dz. 472), a także wolę. Trynitarny wymiar posiada także miłosierdzie – największy przymiot Boga: „miłosierdzie Ojca, Syna i Ducha Św.” (Dz. 356). Miłosierdzie Boże „skierowane ku nam, a szczególnie ku biednym grzesznikom” uobecnia się dziś w postaci sakramentalnej w „Hostii, w której zawarty jest testament miłosierdzia Bożego” (Dz. 356). Doświadczenie Trójcy Świętej było związane u siostry Faustyny z przeżyciem wielkości majestatu Boga: „Ujrzałam Trójcę Przenajświętszą. Wielkość majestatu Jego przeniknęła mnie do głębi” (Dz. 474). Mistyczka zauważała, że wszystkie Osoby Trójcy Świętej są sobie równe także w majestacie (Dz. 472). Jedność troistego Boga jest tak daleko posunięta, że zjednoczenie z jedną z Trzech Osób prowadzi do jedności z pozostałymi Osobami, z całą Trójcą Świętą, ponieważ „ich jedność jest nierozdzielna” (Dz. 472). Autorka „Dzienniczka” uważa, że „skoro się jest złączoną z Jedną z tych Czcigodnych Osób, równocześnie jest się złączoną z dwoma innymi Osobami” (Dz. 1129). W innym miejscu pisze: „byłam złączona z Trzema Osobami Boskimi w ten sposób, że jak byłam złączona z Jezusem, to równocześnie z Ojcem i Duchem Świętym” (Dz. 1073).

W próbie opisanego tajemniczego życia Trzech Osób Bożych w jednej naturze ważną funkcję pełnią pojęcia pochodzenia i relacji. Sekretarka Bożego Miłosierdzia wskazuje w „Dzienniczku” na pochodzenie Syna Bożego. Idea pochodzenia zawiera się już w treści nazwy Syn, bo przecież Syn pochodzi od Ojca⁹. W modlitwie zwracała się do Boga Ojca słowami: „Boże wielkiego miłosierdzia, któryś raczył nam zesłać Syna Swego Jednorodzonego” (Dz. 1122). Syn został więc posłany przez Ojca. W takim stwierdzeniu zawarta jest nauka o tym, że osoba posyłana pochodzi od osoby posyłającej – Syn pochodzi od Ojca. Pochodzenie osoby Syna jest ponadczasowe, jest On Słowem Wcielonym (Dz. 1121). Odwołując się do analogii, można powiedzieć, że w wewnętrznym życiu Boga Syn pochodzi od Ojca na sposób rodzenia umysłowego. Ojciec w porządku wewnętrznego życia Bożego nie pochodzi od nikogo, odwiecznie rodzi Syna, a Syn odwiecznie pochodzi od Ojca. Święta Faustyna nie opisuje w „Dzienniczku” zagadnienia pochodzenia Ducha Świętego. Trzecią Osobę Trójcy Świętej wiąże z doświadczeniem „niepojętej miłości Bożej” (Dz. 1781) stanowiącej treść wewnętrznego życia Trójjedynego Boga. Duch Święty jest we wszystkim równy Ojcu i Synowi zauważa autorka „Dzienniczka”. Bóg w jej ujęciu kocha „całym sobą, całą mocą swej istoty” (Dz. 392). Stąd nasuwa się wniosek, że doskonała miłość Ojca i Syna jest rzeczywistością Osobową. Duch Święty pochodzi więc od Ojca i Syna, to znaczy, że jest wyrazem Ich odwiecznej miłości. Miłość ta jest

⁹ Por. S. Urbański, dz. cyt., s. 133.

przekazywana i wyczerpuje się w pochodzeniu Ducha Świętego¹⁰. Apostołka Bożego Miłosierdzia zauważyła, że Trójca Święta daje ludziom udział w swoim życiu przez Ducha Świętego. W „Dzienniczku” napisała: „Trójca Św. udziela mi swego życia w obfitości, przez dar Ducha Św.” (Dz. 392).

Na bazie dwóch pochodzeń można mówić o występowaniu w Bogu trzech samoistnych, wiekuistych i koniecznych relacji, które nie różnią się od istoty Bożej; Bóg w swej istocie istnieje więc jako Ojciec, Syn i Duch Święty¹¹. Doświadczany i poznawany przez siostrę Faustynę Bóg jest wspólnotą Trzech Osób Boskich: Ojca, Syna i Ducha Świętego. Tajemnicę wewnętrznego życia Bożego poznawała ona w doświadczeniu mistycznym. W jej poznaniu Bóg jest miłością (1 J 4,8-16) i pociąga ją w „łono” swej trynitarniej miłości (Dz. 278). Życie Trójjedynego Boga to „żar miłości” (Dz. 1121). Przytoczone stwierdzenia prowadzą do wniosku, że według mistyczki istota życia wewnętrznego Trójcy Świętej polega na wzajemnej wymianie miłości między Ojcem, Synem i Duchem Świętym. To wzajemne obdarowanie się miłością Trzech Osób Trójcy Świętej jest pełne i doskonale. Autorka „Dzienniczka” w czasie Eucharystii została „pociągnięta w łono Trójcy Przenajświętszej i pogrążona została w miłości Ojca, Syna i Ducha Św.” (Dz. 1670). Uważała, że to właśnie poprzez Komunię św. Jezus udziela nam swej miłości, czyli „Samego Siebie” i tym samym wprowadza nas w trynitarny wymiar życia. Poznawanie i przeżywanie misterium Trójjedynego Boga miało u siostry Faustyny charakter chrystologiczny¹².

3. Zamieszkiwanie Trójcy Świętej w człowieku

„Trzy Boskie Osoby we mnie mieszkają” (Dz. 392).

Apostołka Bożego Miłosierdzia permanentnie odczuwała obecność Boga w swoim życiu. Intensywne doświadczenie Trójcy Świętej pojawiało się u niej zazwyczaj podczas Eucharystii, modlitwy po Komunii św. i adoracji. Stopniowo rodziło się u niej przekonanie, że Bóg na stałe zamieszkuje w jej wnętrzu, udziela jej swojej miłości i coraz głębiej wprowadza ją w poznanie swoich tajemnic.

Poznawanie niezgłębionej tajemnicy Trójcy Świętej dokonywało się u siostry Faustyny na bazie mistycznego zjednoczenia z Bogiem¹³. W życiu mistycznym następuje bowiem doświadczalne poznanie Boga obecnego w duszy człowieka, odkrycie przeobfitego życia, które wiąże się z zamieszkiwaniem w człowieku

¹⁰ Por. J. Danielou, *Trójca Święta i tajemnica egzystencji*, Kraków 1994, s. 71.

¹¹ Por. C.S. Bartnik, dz. cyt., s. 232-233.

¹² Por. H. Wejman, *Miłosierdzie jako istotny element duchowości chrześcijańskiej*, Szczecin 1997, s. 62.

¹³ Por. S. Urbański, dz. cyt., s. 109.

Trzech Osób Boskich¹⁴. U Szafarki Bożego Miłosierdzia nastąpiło przebudzenie duchowe oraz żywa i głęboka świadomość potrzebna do odpowiedzenia na miłość, którą obdarzał ją Bóg.

Odkrywanie przez siostrę Faustynę prawdy o zamieszkiwaniu w jej duszy Trójjedynego Boga następowało stopniowo. Zaobserwować można u niej dynamicznie rozwijający się proces mistycznego poznania Boga. Na początkowym etapie zjednoczenia z Bogiem mówi o „odczuwaniu” Trójcy Świętej w duszy, połączonym z otrzymaniem daru wiedzy wlanej. Po doświadczeniu obecności Boga w czasie modlitwy napisała: „(...) uczułam w sercu – czyli we wnętrzu – Trójcę Przenajświętszą. W sposób odczuwalny czułam się zalana światłem Bożym” (Dz. 27). Duchowe doświadczenie Trójcy Świętej na początku życia zakonnego odegrało istotną rolę w rozwoju życia mistycznego świętej¹⁵.

Doświadczenie obecności Boga w duszy rodziło u siostry Faustyny, pod koniec zaręczyn duchowych (1935 r.), przeświadczenie o zamieszkiwaniu Trójcy Świętej w jej wnętrzu: „(...) po Komunii św. usłyszałam te słowa: – Tyś jest Nam mieszkaniem. – W tej chwili odczułam w duszy obecność Trójcy Św. Ojca, Syna i Ducha Św. – czułam się świątynią Bożą” (Dz. 451). W „Dzienniczku” mistyczka napisała, że przebywając w kaplicy, została „przeniknięta obecnością Bożą”, a następnie precyzyjnie opisała otrzymane poznanie: „(...) odczułam czyli odróżniłam, mieszkające we mnie Trzy Boskie Osoby” (Dz. 175). „Odczucie”, czyli bezpośrednie doświadczenie i poznanie Boga wiąże się u siostry Faustyny z darem rozeznania własnej sytuacji – tego, co dokonuje się w jej wnętrzu. Wskazuje na to „odróżnienie”, o którym wspomina w swoim opisie.

Wewnątrztrynitarnie życie Boga staje się udziałem człowieka usprawiedliwionego, w którym zamieszkuje cała Trójca Święta¹⁶. Człowiek staje się wtedy świątynią Boga. Zamieszkiwanie Trzech Osób Boskich w sercu człowieka jest w ujęciu Sekretarki Bożego Miłosierdzia znizeniem się Boga do swego stworzenia. Tę prawdę autorka „Dzienniczka” wyraża za pomocą obrazu Boskiej krwi, która „krąży” w jej sercu i wskazuje na zjednoczenie miłości: „czuję, że mieszkasz we mnie – mówi do Jezusa w czasie modlitwy – z Ojcem i Duchem Św., a raczej czuję, że ja żyję w Tobie” (Dz. 478). Człowiek uczestniczący w Eucharystii, jednoczący się z Chrystusem w Komunii św., posiada w „swoich żyłach Krew Chrystusa”, znak synostwa Bożego, szczególnej bliskości i zażyłości z Bogiem (Ef 2,13)¹⁷. U mistyczki występuje świadomość doświadczalnego uczestnictwa

¹⁴ Por. R. Garrigou-Lagrange, *Trzy okresy życia wewnętrznego*, Niepokalanów 1998, s. 102.

¹⁵ Por. S. Urbański, dz. cyt., s. 109.

¹⁶ Por. F. Courth, *Bóg Trójjedynym miłości*, Poznań 1997, s. 249.

¹⁷ Por. L. Grygiel, *W miłosierdziu miary nie masz*, Kielce 1997, s. 307.

w wewnętrznym życiu Boga, do którego człowiek został powołany¹⁸. W poezji nawiązującej do Eucharystii siostra Faustyna twierdzi, że czas Komunii św. był dla niej okazją do uświadomienia sobie, że Bóg zamieszkuje w jej sercu (Dz. 1231). Szafarka Bożego Miłosierdzia czuła, że jest świątynią Bożą, a Bóg, który stale w niej przebywa, obdarza ją swoim Boskim życiem (Dz. 1393). W uroczystość Trójcy Świętej siostra Faustyna została „zjednoczona z Trójcą Przenajświętszą” (Dz. 1129). Opisując to doświadczenie, sygnalizuje swoją osobową więź z każdą z Osób Boskich – z Ojcem, Synem i Duchem Świętym (Dz. 451). W „Dzienniczku” pisze, że przychodzi do niej Jezus, ten sam, który z Ojcem i Duchem Świętym zamieszkuje w jej sercu (Dz. 486). Siostra Faustyna towarzyszyła Chrystusowi przez cały dzień, mimo obowiązków i obecności innych osób, jej serce stale było zjednoczone ze swoim Oblubieńcem.

W czasie zaślubin mistycznych Jezus nazywa Apostołą Bożego Miłosierdzia hostią. Symbolika hostii wskazuje na jej nieustanne ofiarowanie się Bogu za ludzi, stanowiące wyraz jej głębokiej miłości¹⁹. Siostra Faustyna poczuła się złączona z „żarem wiekuistej miłości” Boga: „Troistość Jego ogarnęła mnie całą i jestem cała zanurzona w Nim” (Dz. 1056), w niepojętej miłości Trójjedynego Boga. Po zaślubinach duchowych jeszcze pełniej uczestniczyła w wewnętrznym życiu Bożym. W zjednoczeniu przeobrażającym mistyczka coraz bardziej poznawała tajemnicę Trójcy Świętej. Wraz ze wzrostem miłości w jej duszy obecność Trzech Osób Boskich odczuwała bardziej intymnie, w nowy sposób i w nowym stopniu bliskości. Wystarczyło, by spojrzała w głąb samej siebie, aby mogła odnaleźć żywą obecność Boga. Miłość nadprzyrodzona uzdalniała ją do żywego kontaktu z Bogiem i do nieustannego pogłębiania w sobie świadomości obecności Trójcy Świętej²⁰. W szczególny sposób odczuwała to po przyjęciu Komunii św. (Dz. 1153, 1392). Istotną rolę w tym procesie odgrywała wewnętrzna postawa mistyczki, albowiem Bóg udziela się stworzeniu na miarę jego dyspozycji – gotowości do postępowania w duchu Jego miłości.

Apostołka Bożego Miłosierdzia przeżywała bardzo intensywnie zamieszkiwanie Trójcy Świętej w swej duszy, co owocowało w jej życiu duchowym odczuciem szczęścia i radości (Dz. 1129, 137). Wnikanie we wspólnotę Osób Trójcy Świętej było zwieńczone u niej duchowym pokojem i dawało poczucie bezpieczeństwa (Dz. 1121). Doświadczenie przez siostrę Faustynę zamieszkiwania Trójcy Świętej

¹⁸ Por. R. Kostecki, *Tajemnica współżycia z Bogiem*, Kraków 1983, s. 279, 281.

¹⁹ Por. L. Grygiel, dz. cyt., s. 84.

²⁰ Por. D. Wider, *Tajemnica Trójcy Świętej podstawą i kresem doświadczenia chrześcijańskiego*, w: J. Machniak, J.W. Gogola (red.), *Duchowość chrześcijańska na progu trzeciego tysiąclecia*, Kraków 1999, s. 73.

w jej wnętrzu stanowiło istotny punkt jej mistyki trynitarnej²¹. Przeżywanie przez nią uczucia niewymownego szczęścia jest dowodem jej zjednoczenia z Trój-jedynym Bogiem jako zasadą jej działania. Mistyczka, czując się obdarowana miłością Trzech Osób Boskich, oddaje się im we wzajemnej miłości. Występuje tu swoista wymiana miłości między Bogiem, a Jego oblubienicą.

Przeprowadzone analizy prowadzą do wniosku, że żywe i głębokie doświadczenie przez siostrę Faustynę bycia świątynią Boga, nawiązanie osobowego kontaktu z Trójcą Świętą – Ojcem, Synem i Duchem Świętym, zamieszkującymi w jej wnętrzu, odegrało istotną rolę w rozwoju jej duchowości.

* * *

„Dzienniczek” świętej Faustyny nie przedstawia jakiegoś zwartego opisu doktryny teologicznej czy duchowej, ale ukazuje spójną wizję chrześcijaństwa. Znajdujemy w nim wnikliwe i poprawne opisy tak złożonych kwestii teologicznych jak tajemnica Trójcy Świętej oraz doświadczeń mistycznych, będących owocem działania Boga we wnętrzu człowieka (Dz. 6). Na podstawie „Dzienniczka” można stwierdzić, że siostra Faustyna głębokim szacunkiem obdarzała Kościół i jego nauczanie oraz starała się je jak najlepiej poznać. Tak było też w przypadku Trójcy Świętej. Poznanie nauki Kościoła na ten temat dokonywało się u niej stopniowo i trwało przez całe życie. Mistyczka, mimo szczególnego obdarowania przez Boga, bardzo ceniła tę płaszczyznę poznania tajemnicy Trójcy Świętej. Z analizy „Dzienniczka” wynika, że nadzwyczajne zjawiska mistyczne stanowiły główne źródło poznania Trójcy Świętej przez Sekretarkę Bożego Miłosierdzia. Inicjatywa w tego typu poznaniu całkowicie należała do Pana Boga. On też decydował o sposobach i częstotliwości komunikowania się ze swoją oblubienicą oraz o przekazywanej jej wówczas wiedzy.

Doświadczany i poznawany przez siostrę Faustynę Bóg jest wspólnotą trzech Osób: Ojca, Syna i Ducha Świętego. Trójjedyny Bóg, który jest niezglębioną tajemnicą, niedostępną dla ludzkich możliwości poznawczych, najpełniej objawił się w Osobie Jezusa Chrystusa. Apostolka Bożego Miłosierdzia podkreśla w swoich rozważaniach, że istota życia wewnętrznego Trójcy Świętej polega na wzajemnej wymianie miłości między Ojcem, Synem i Duchem Świętym. Faustyna zauważa, że Jezus Chrystus wprowadza człowieka w tajemnicę wewnętrznego życia trzech Osób Boskich. Dokonuje się to w życiu sakramentalnym Kościoła, szczególnie zaś w Eucharystii.

Trzeba też zauważyć, że osobowy kontakt siostry Faustyny z Trójcą Świętą oraz doświadczenie zamieszkiwania Ojca, Syna i Ducha Świętego w jej wnętrzu,

²¹ Por. S. Urbański, dz. cyt., s. 113.

odegrały istotną rolę w rozwoju jej duchowości. Rozważania mistyczki prowadzą do wniosku, że osobowa więź człowieka z Trójjedynym Bogiem ma zasadnicze znaczenie dla autentycznego przeżywania wiary chrześcijańskiej.

Summary

THE MYSTERY OF THE HOLY TRINITY ACCORDING TO THE DIARY OF ST. FAUSTINA

The article focuses on the mystery of the Holy Trinity as seen by St. Sister Faustina Kowalska. It is the Diary of the Apostle of Divine Mercy that provides us with the insights which constitute one of the fundamental issues in Christianity i.e. the mystery of the Triune God – the Father, the Son and the Holy Spirit. Three aspects of the above mentioned issue have been presented : 1) The perception of the Holy Trinity 2) The inner life of the Holy Trinity 3) The abode of the Holy Trinity in man.